

24.1.2017

Ysp/7

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2016 § 398

HEL 2015-009745 T 11 01 00 00

ESAVI/7406/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vesilain mukaisesta hakemuksesta sillan rakentamiseksi Nihdistä Korkeasaareen ja Korkeasaaresta Laajasaloon, vesialueen ruoppauksesta sekä rantarakenteiden tekemisestä seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on antanut 5.4.2016 ja kaupunkisuunnitteluvirasto 6.4.2016 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan ja kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoihin ja toteaa puoltavansa hakemusta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 13.4.2016

HEL 2015-009745 T 11 01 00 00

Kiinteistöviraston geotekninen osasto on ollut alusta asti mukana ohjaamassa sillan geoteknistä suunnittelua Nihdistä Korkeasaareen ja Korkeasaaresta Laajasaloon sekä tilannut kaikki hankkeen tarvitsemat pohjatutkimukset. Kiinteistövirastolla ei ole huomautettavaa hankkeen suhteen, muuten kuin siihen liittyviin vedenkorkeuksiin.

Nelivuotinen aaltoilututkimus esiteltiin rakennusalan ammattilaisille ja kaupungin asiantuntijoille 13. tammikuuta 2016. Tutkimushankkeen tavoitteena oli auttaa arvioimaan ranta-alueiden tulvariskejä entistä tarkemmin. Julkaisun (Turvalliset rakentamiskorkeudet Helsingin rannoilla

2020, 2050 ja 2100. Loppuraportti 13.1.2016, Geoteknisen osaston julkaisu 96) on ladattavissa osoitteesta:

Sillan jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon em. julkaisussa esitetyt vedenkorkeusarvot.

Lisätiedot

Ilkka Vähäaho, osastopäällikkö, puhelin: 310 37811
ilkka.vahaaho(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 6.4.2016

HEL 2015-009745 T 11 01 00 00

Lupahakemuksessa esitetty toiminta

Helsingin kaupungin rakennusviraston Etelä-Suomen aluehallintovirastolle jättämä vesilain mukainen lupahakemus (ESAVI/7406/2016) koskee Kruunusillat-hankkeen osuutta Nihti-Kruunuvuorenranta, joka mahdollistaa raideliikenteen yhteyden rakentamisen Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan. Hakemusta koskevia vesilain alaisia toimenpiteitä ovat Finkensillan rakentaminen Nihdistä Korkeasaaren rantarakenteeseen, Kruunuvuorensillan rakentaminen Korkeasaaresta Kruunuvuorenrantaan, rakentamisen edellyttämät ruoppaukset ja pysyvät täytöt, väliaikaiset täytöt ja työsillat, sekä Korkeasaaren nykyisten laiturirakenteiden purkamisen (2 kpl).

Vesitaloushankealue sijaitsee Helsingin keskustan itäpuolella ja käsittää Nihdin ja Korkeasaaren välille sekä Korkeasaaren ja Kruunuvuorenrannan välille suunniteltujen siltojen alueet vesialueilla sekä ranta-alueet siltojen rantautumispaikoissa Nihdin itäosassa, Korkeasaaren lounaisosassa, Palosaaren itä- ja pohjoisosassa ja Kruunuvuorenrannan/Laajasalon länsiosassa. Lisäksi alueeseen kuuluvat Kruunuvuorensillan keskivaiheilla sijaitsevat pienet saaret Emäntä ja Nimismies.

Hankkeen toteutuksessa ruopattavia massoja on arvioitu olevan kokonaisuudessaan n. 240 000 m³, sisältäen myös väliaikaisia täyttöjä varten tehtävät ruoppaukset 31 000 m³. Meriläjitykseen soveltuvat massat (n. 220 000 m³ ktr) läjitetään Helsingin edustan läjitysalueille. Meriläjitykseen soveltumattomat haitta-ainepitoiset massat (n. 20 000 m³ ktr) nostetaan maalle ja kuljetetaan luvanvaraisiin maa-aineksen vastaanottopaikkoihin. Louhetäyttöjen kokonaismääräksi on arvioitu n. 261 000

m3 ktr. Ruoppaus- ja täyttötöitä on suunniteltu tehtäväksi vuosina 2019–2021.

Suunniteltu Finkensilta on noin 300 m pitkä ja Kruunuvuorensilta n. 1,2 km pitkä. Vesitaloushanke on merkitykseltään ja mittakaavaltaan poikkeuksellinen.

Lausunto

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa (Kvsto 26.11.2003, tullut vesitaloushankealueella voimaan 23.12.2004) on esitetty metro- tai rautatieyhteys Kampista Katajanokan kautta Kruunuvuorenrantaan ja edelleen Laajasaloon. Kaupunkisuunnittelulautakunnassa 10.11.2015 hyväksytyssä uudessa Helsingin yleiskaavaehdotuksessa (Kaupunkikaava - Helsingin uusi yleiskaava) on esitetty joukkoliikenteen nopea runkoyhteys Nihdin ja Kruunuvuorenrannan välille. Muistutusten ja lausuntojen pohjalta tarkistettu yleiskaavaehdotus on tarkoitus viedä lautakunnan käsittelyyn keväällä 2016. Yleiskaava ei näin ollen ole vielä lainvoimainen.

Vesitaloushankealue on pääosin asemakaavoittamatonta vesialuetta. Vesitaloushankealueelle on laadittu asemakaavaehdotus (nro 12305, Kruunuvuoren joukkoliikenneyhteys), joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 11.11.2014 ja muutettuna 12.5.2015. Asemakaavaehdotuksesta on parhaillaan käynnissä muutoksenhakuprosessi. Kruunuvuorenrantaan on laadittu asemakaavaehdotus (nro 12330, Kruunuvuorenranta), joka on hyväksytty lautakunnassa 3.11.2015). Nihdin asemakaavoitus käynnistyy kaupunkisuunnitteluvirastossa kuluvan vuoden aikana.

Hakemuksen mukainen siltahanke on kaupunkisuunnitteluviraston tiedossa ja siihen ollaan varauduttu maankäytön suunnittelussa niin Kalasatamassa, Korkeasaarella, Kruunuvuorenrannassa kuin Laajasalossakin. Sillan edellyttämät asemakaavat Nihdin ja Kruunuvuorenrannan välillä eivät ole vielä lainvoimaisia.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut Laajasalon raideliikenteen vaihtoehtojen ympäristövaihtoehtojen arvioinnin, jonka selostusosa on valmistunut vuonna 2014. Hankkeen toteuttaminen edellyttää vielä kaupunginvaltuuston päätöstä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei ota lausunnossaan kantaa hakemuksessa esitettyihin teknisiin yksityiskohtiin. Myöskään hankkeen taloudelliseen toteutettavuuteen ei voida ottaa kantaa, sillä kustannuslaskelmia ei ole esitetty.

Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaavaehdotuksessa on edellytetty siltojen olevan liikennöitävissä hälytysajoneuvolla. Ha-

kemuksen liitteenä olevan yleissuunnitelman (Kruunusillat, joukkoliikenneyhteys välillä Nihti-Kruunuvuorenranta, yleissuunnitelma 30.4.2015) mukaan Finkensilta on pelastustoimen käytettävissä koko leveydeltään ensisijaisesti rata-alueen osalla. Kruunuvuorensillalla pelastusajoneuvot voivat yleissuunnitelman mukaan ajaa jalankululle ja pyöräilylle varatulla osalla.

Kruunuvuorenselällä on olemassa oleva, Kruunuvuoren esitetyn sillan kanssa risteävä vesiliikenneväylä. Väylälle edellytetään 30 m matkalta 20 m vapaata alikulkukorkeutta ja väylää on ehdotettu suunnitelmissa siirrettävän länteen päin, Kruunuvuorensillan pylonin itäpuolelle. Riittävästä alituskorkeudesta on sillan tarkemmassa suunnittelussa huolehdittava. Helsingin kaupunki hakee väylälle erillistä vesilain mukaista lupaa ja väylämuutos on tarkoitus toteuttaa ilman ruoppaustöitä.

Sompasaarensalmessa on olemassa oleva, Finkensillan kanssa risteävä vesiliikenneväylä, jonka kohdalle on asemakaavassa edellytetty 20 m leveydellä vapaa alikulkukorkeus 7 m. Väylälle on esitetty uusi sijainti nykyisen väylän itäpuolella. Sompasaarensalmi toimii myös tärkeänä Vanhankaupunginlahden virtausreittinä sekä kalaväylänä, eikä näille saa rakentamisella aiheuttaa pitkäkestoista tai laajamittaista haittaa.

Finkensillan länsipäässä tehdään muutoksia olemassa olevaan Sompasaaren laituriin. Nihdin alueelle on suunniteltu asuntorakentamista ja alueen asemakaavoitus on käynnistymässä. Rantarakenteita suunniteltaessa tulee varmistaa, että alueellinen stabiliteetti on riittävä ja rantarakenteiden kapasiteetti on tämän varmistamiseksi riittävä. Rantarakenteet tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei Nihdin alueen myöhemmälle rakentamiselle aiheuteta haittaa. Tehtävien täyttäjien tulee olla paalutuskelpoisia alueen jatkokäyttöä ajatellen. Olemassa olevien täyttäjien soveltuvuus on varmistettava, mikäli näiden varaan perustetaan rakenteita hakemuksen liitteenä olevien suunnitelmien mukaisesti. Finkensillan eteläpuolella sijaitsevien tihtaalirakenteiden osittainen purku tulee toteuttaa sellaiselta laajuudelta, että jäljelle jäävän osuuden purkaminen voidaan suorittaa vaurioittamatta sillan rakenteita. Alueiden tarkoituksenmukainen toteutusjärjestys tulee ottaa jatkosuunnittelussa huomioon.

Rakentamisen aikaiset työjärjestelyt tulee toteuttaa niin, ettei aiheuteta ympäristölle tai käyttäjille pitkäaikaista tai laaja-alaista haittaa, kuten veden samentumista. Ruoppaukset ovat verraten mittavia, joten niiden asianmukaiseen suorittamisesta tulee huolehtia. Erityistä huomiota tulee kiinnittää häiriöiden työnaikaiseen torjuntaan Emäntä ja Nimismies luotojen ympäristössä ja työnaikaiset täytöt tulee minimoida alueella. Eri vaiheissa on huolehdittava vesialueen, sekä ranta-alueiden käytettävyydestä.

Kaupunginvaltuusto on 23.11.2015 tehnyt päätöksen Helen Oy:n kehitysohjelmasta ja Hanasaaren voimalaitoksen sulkemisesta vuoden 2024 loppuun mennessä, kun on olemassa riittävä korvaava kapasiteetti muilla energiantuotantomuodoilla. Voimalaitoksen toiminnan kannalta on oleellista turvata polttoaineen laivakuljetukset Sompasaarenaltaan kautta voimalaitoksen toiminnan ajan. Täten joukkoliikenneyhteyden jatkaminen Nihdistä kantakaupunkiin Merihaan kautta edellyttää voimalaitostoiminnan päättymistä tai polttoainetoimitusten järjestämistä vaihtoehtoista reittiä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, ettei sillä ole hakemuksen ja sen liitteenä toimitettujen asiakirjojen perusteella huomautettavaa hakemusta koskevaa hanketta koskien. Hanke noudattaa viraston ja sen laatimien tai käynnissä olevien asemakaavojen tavoitteita.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastolta lausuntoa 6.4.2016 mennessä kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusviraston jättämästä vesilain mukaisesta hakemuksesta koskien Kruunusillat hanketta. Asia on vireillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa. Asian dno on ESAVI/7406/2016.

Lisätiedot

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 05.04.2016 § 148

HEL 2015-009745 T 11 01 00 00

ESAVI/7406/2015

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle asiassa seuraavan lausunnon.

Nihdin ja Korkeasaaren välissä, suunnitellun Finkensillan kohdalla kulkee Vantaanjoen kalaväylä. Kyseinen kalastuslain 67 §:n mukainen väylä on merkittävä nousureitti kaloille (mm. äärimmäisen uhanalainen meritaimen) Vanhankaupunginlahteen ja edelleen Vantaanjokeen. Kalaväylän kohdalle asennettavat siltipilarit ja Korkeasaaren rantatäytöt saattavat vaikuttaa negatiivisesti vaelluskalojen nousuun mm. hidastamalla kutuvaellusta ja muuttamalla vaellusreittejä. Töiden vaikutuksia

24.1.2017

taimeneen ja mahdollisesti myös muihin vaelluskaloihin tulee seurata rakennustöiden aikana ja niiden valmistumisen jälkeen.

Kruunuvuorenselän rannikkovesimuodostuman pintaveden kemiallinen tila on luokiteltu hyvää huonommaksi. Tämä johtuu korkeista tinapitoisuuksista (TBT). Sedimenttien haitta-aineet ovat yleensä erittäin pysyviä ja vapautuvat uudestaan ympäristöön, jos sedimentti pääsee sekoitumaan esim. ruoppauksen yhteydessä. Kaikenlainen pohjasedimenttejä liikuteltava toiminta vaatii siksi huolellisen suunnittelun ja toteutuksen.

Kruunuvuorenselän tilaa ei ruoppauksilla ja täytöillä saa edelleen heikentää. Jokainen samentumista aiheuttava työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta ja häiriö vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Sedimentin resuspendoitumista ja haitallisten aineiden siirtymistä voidaan myös minimoida ajoittamalla työt alhaisen Vantaanjoen virtaaman aikaan.

Ruoppaus- ja rakennustöiden aiheuttama sameus ja melu voivat haitata kalojen nousua ja kutua. Lupapäätöksessä tuleekin määrätä ruoppaus- ja rakennustyöt tehtäväksi kalojen tärkeimpien nousu- ja kutuai-kojen ulkopuolella.

Täyttötöissä tulee huolehtia siitä, ettei louheen ja täytemaan seassa ole roskia tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella tai rannoilla. Myös samennusta aiheutuvan hienoaineksen joutumista mereen on vältettävä.

Työn vesistötarkkailuista tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma Uudenmaan ELY-keskukselle. Tarkkailu voidaan tehdä osana alueella toteutettavaa yhteistarkkailua. Tarkkailun ensimmäiset näytteenotot on tehtävä ennen töiden aloittamista asianmukaisten kontrollinäytteiden saamiseksi.

Töiden aloittamis- ja lopettamisilmoitus pyydetään toimittamaan ELY-keskuksen lisäksi myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukseen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi